

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce: Vliv charakteru vodní plochy a jejího okolí na ptáky v Polabí

Autorka práce: Eliška Aubrechtová

Předložená práce řeší aktuální téma, je psána čtivě a prakticky bez gramatických chyb. Struktura práce respektuje členění odborného textu. Použité statistické metody jsou adekvátní, výsledky zajímavé. Oceňuji jejich přesah do praxe. Autorka prokázala schopnost čerpat z relevantní cizojazyčné literatury a neopomenula ani práce tuzemských autorů. Teoretický úvod je obširný a detailní, místy natolik, že některé aspekty souvisí s tématem diplomové práce jen okrajově. V diskusi autorka kriticky hodnotí výsledky své práce a zamýšlí se také nad limity některých aspektů terénního sběru dat.

Přes uvedená pozitiva mám k práci několik připomínek:

- 1) Ačkoliv úvod seznamuje čtenáře vyčerpávajícím způsobem s vlivem abiotických faktorů na chování ptáků a poskytuje slušný přehled populačních trendů v různých typech habitatu, některé pasáže považuji pro téma práce za irelevantní či zcela okrajové, např. popis vlivu způsobu hospodaření v lesích na složení lesní avifauny nebo vliv vlhkosti vzduchu na přenos zpěvu či stavbu hnízd. Naopak se v úvodu autorka nijak nezmiňuje o klíčovém aspektu a tím je výběr prostředí („habitat selection“) a jeho určující faktory.
- 2) Je zjevné, že pravděpodobnost detekce druhů během dne kolísá. Ačkoliv není tento aspekt v textu komentován, lze se s ohledem na náročnost a praktické limity terénního monitoringu domnívat, že práce v terénu nebyla s ohledem na různé typy vodních ploch randomizována. Pokud např. autorka z praktických důvodů prováděla průzkum ploch v blízkosti obcí později během dne, mohla častěji narazit na ptáky odpočívající na zemi (viz kapitola 5.1.1). V takovém případě by pozorovaný vliv urbanizace na ptáky na zemi byl spíše výsledkem (tj. artefaktem) časování monitoringu během dne než odrazem ekologického fenoménu.
- 3) V popisu metodiky není blíže definováno, co znamená „kolem vodní plochy“ a „na zemi“. Byla stanovena nějaká vzdálenost od vodní plochy v rámci, které byl monitoring prováděn?
- 4) Už v kapitole „3.2.2. Proměnné prostředí“ by mělo být rozlišeno a jasně vymezeno, které proměnné byly měřeny v terénu a které pomocí GISu. Odkaz na kapitolu 3.3.2. není vhodný.
- 5) Zmínka o ostrůvcích, kůlech a budkách v kapitole 3.2.2. je zbytná, v analýze se s těmito prvky nijak nepracuje.

Drobné stylistické nedostatky a překlepy:

Str. 9: Raději „V současné době je krajina čím dál více ovlivňována...“ než „V současné době je čím dál více krajina...“

Str. 9, 14: „...nárůstem lidské populace...“

Str. 11. Raději „Zapomenout nesmíme ani na zásadní význam...“, než „Zapomenout nesmíme také na zásadní význam...“

Str. 22. Raději „délka porostu dřevin“ než „délka dřevin“

Str. 24: chybné uvedení „větší“ na 4. řádku kapitoly 3.4: „...hodnotu VIF větší menší než 2.“
V seznamu literatury nejsou druhová jména uvedena kurzívou.

Otázky pro autorku:

- 1) Deset minut alokovaných na každé lokalitě k monitoringu ptáků neposkytuje příliš mnoho času k přesunům. Mohla, případně jak moc, omezená doba a provedení monitoringu prakticky jen z jednoho až dvou míst na každé vodní ploše vést k podhodnocení výskytu ptáků na velkých vodních plochách? Mohla volba místa k monitoringu nějak ovlivnit výsledky?
- 2) Proč autorka nezohlednila čas monitoringu jako faktor v analýzách?

Práci s potěšením doporučuji k obhajobě.

V Chlumci nad Cidlinou 3.6.2023

Jan Hušek

